



FATCA- ja CRS/DAC2- velvoitteiden valvonnasta

Verohallinnon FATCA- ja CRS/DAC2 -infotilaisuus 10.11.2021

Dinis Kyllönen, ylitarkastaja
Konserniverokeskus, Verohallinto

Esityksen sisältö

- Mihin valvonta perustuu
- Valvonnan taustalla oleva lainsäädäntö
- Valvonnan toteutus
- Valvontahavainnot
- Linkkejä



Mihin valvonta perustuu

- FATCA-sopimuksen, CRS-raportointistandardin ja DAC2-direktiivimuutoksen asettamien vaatimusten osalta **Verohallintoa koskevat tehokkaan täytäntöönpanon vaatimukset.**
- Verohallinnon on varmistettava FATCA- ja CRS/DAC2-vaatimusten tehokas täytäntöönpano.
- Verohallinnon on tehokkaasti valvottava ja varmistettava, että finanssilaitokset täyttävät niille asetetut velvoitteet, eli noudattavat raportointi ja huolellisuusmenettelyjä.
- OECD:n alainen **Global Forum varmistaa maatarkastuksin**, että sopimusvaltiot toteuttavat tehokasta täytäntöönpanoa riittävässä laajuudessa.

Valvonnan taustalla oleva lainsäädäntö

- **Laki verotusmenettelystä 23 §**

- Tarkastus voi olla laaja tai rajattu

- laajalla tarkastuksella pyritään selvittämään perusteellisesti sekä huolellisuusvelvoitteiden noudattaminen että raportoitujen tietojen oikeellisuus
- rajattu tarkastus voi koskea rajattua asiaa tai yksittäistä kysymystä, esim. finanssilaitosstatuksen määrittäminen

- **Laki verotusmenettelystä 23 a §**

- Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten tiedonantovelvollisuus

- **Laki verotusmenettelystä 14 §**

- Tarkastuksissa noudatetaan verotarkastusta koskevaa menettelyä

- **Laki verotusmenettelystä 22 a §**

- raportointi- ja huolellisuusvelvoitteiden laiminlyönnistä määrättävä maksu

Valvonnan toteutus

- vuosi-ilmoitusten valvonta
- vuosi-ilmoitusten analysointi
 - selvityspyyntöjen avulla tapahtuva valvonta
 - selvityspyyntökirjeet
 - matalalla kynnyksellä sähköpostitse tapahtuvat yhteydenotot
- tarkastukset (VML 23 §)
 - kokonaistarkastukset (huolellisuus- ja raportointivelvoitteet)
 - osittaistarkastukset (esim. statuksen määrittely)
- meidän tai asiakasaloitteiset tapaamiset (Teams-palaverina)
- ennakkollinen keskustelu

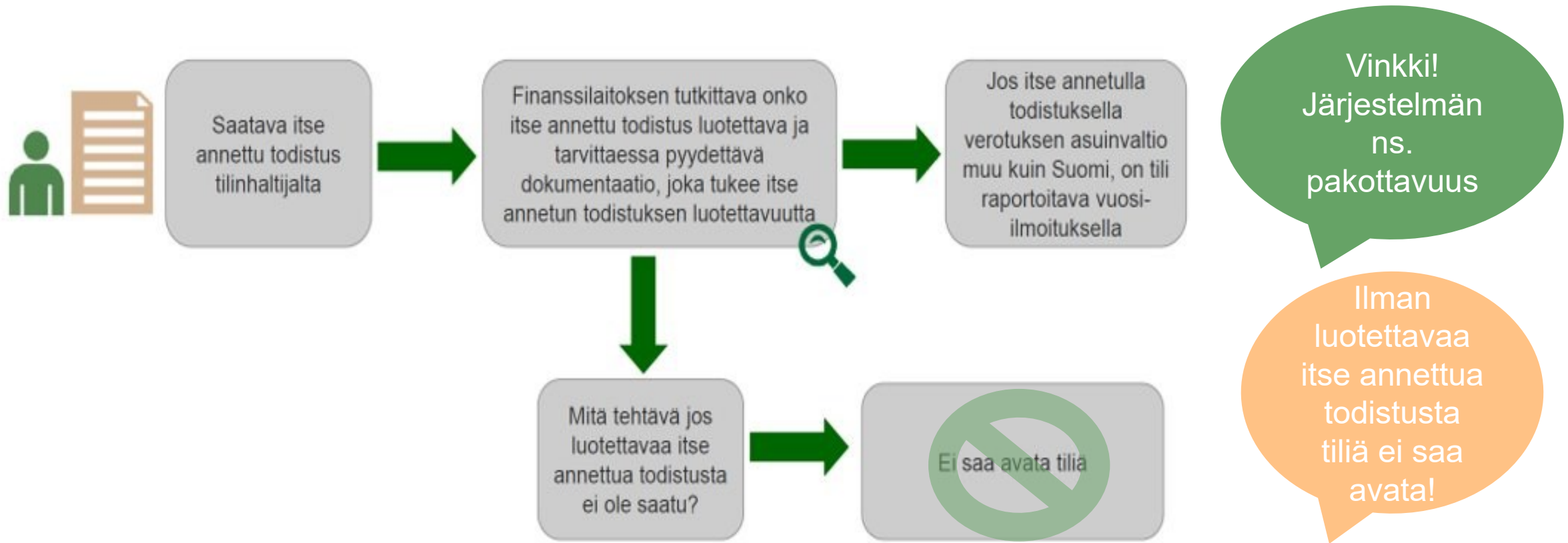


Valvontahavainnointoja

Huolellisuus- ja raportointimenettelyissä havaittuja virheitä, joihin toivomme raportointivelvollisten finanssilaitosten kiinnittävän huomiota.



Uuden tilin avaaminen / asiakkuuden perustaminen



Itse annetun todistuksen luotettavuus

- Uuden tilin avaamisen edellytyksenä on, että finanssilaitos on saanut asiakkaalta luotettavan itse annetun todistuksen.
- Tilin avaamisen yhteydessä saatua itse annettua todistusta voidaan pitää luotettavana, jos mikään muu tieto ei ole ristiriidassa sen kanssa.
- Finanssilaitoksen tulee tutkia kaikki sillä asiakkaasta oleva tieto mukaan lukien kaikki rahanpesun estämistä tai asiakkaan tuntemista koskevan menettelyn (AML/KYC) mukaisesti kerätty dokumentaatio.
- Itse annettua todistusta voidaan pitää luotettavana, jos finanssilaitos edellä mainittujen asiakastietojen tutkimisen jälkeen ei tiedä eikä sillä ole syytä tietää, että itse annettu todistus on virheellinen tai epäluotettava.
- Esimerkkejä itse annetun todistuksen luotettavuudesta

Asiakkaan olosuhteissa tapahtuvat muutokset

- Finanssilaitoksen tulee seurata asiakkaan olosuhteissa tapahtuvia muutoksia.
- Aiemmat tilit raportoidaan useimmiten tunnusmerkkien perusteella.
- Uusien tilien osalta, asiakkaalta tulee saada luotettava selvitys, mikäli olosuhteissa tapahtuu muutoksia, joilla on vaikutusta asiakkaan verotuksen asuinvaltioon:
 - esimerkiksi AML/KYC-vaatimusten perusteella tapahtuva seuranta
 - automaattinen osoitepäivitys jne.
- Lisätietoa olosuhteiden muutoksista: FATCA- ja CRS/DAC2-syventävistä ohjeista, aihetta käsittelevät UKK:t tai [henkilöasiakkaan tai kontrolloivan henkilön tiedoissa tapahtuvat muutokset](#)

Huolellisuusmenettelyt

- Tarkastuksilla on käynyt ilmi, että huolellisuusmenettelyjä koskevat sisäiset ohjeet ovat kunnossa, mutta käytännössä huolellisuusmenettelyt eivät ole toteutuneet tavoitteiden mukaisina.
- Haasteita tiedon liikkumisessa organisaatiossa (mm. asiakasrajapinnassa olevan henkilöstön kouluttaminen)



Suositus järjestelmien ja sisäisten kontrollien kehittämiseksi

- Huolellisuusmenettelyihin liittyvä systemaattinen ja mielellään dokumentoitu prosessi, jolla varmistetaan, että tilit tulevat raportoiduksi oikein.
 - järjestelmissä on mm. havaittu poimintavirheitä ja tämän seurauksena raportointi ei ole toteutunut (sinänsä hyvän ja kattavan) dokumentoidun prosessin mukaisena.
- Finanssilaitoksen tulee huolehtia siitä, että dokumentoitu prosessi ja sen vaatimukset toteutuvat myös käytännössä.
 - järjestelmän on oltava ns. pakottava (ts. puutteellisilla tiedoilla ei pääse etenemään)

Finanssilaitoksiksi luokitellut asiakkaat

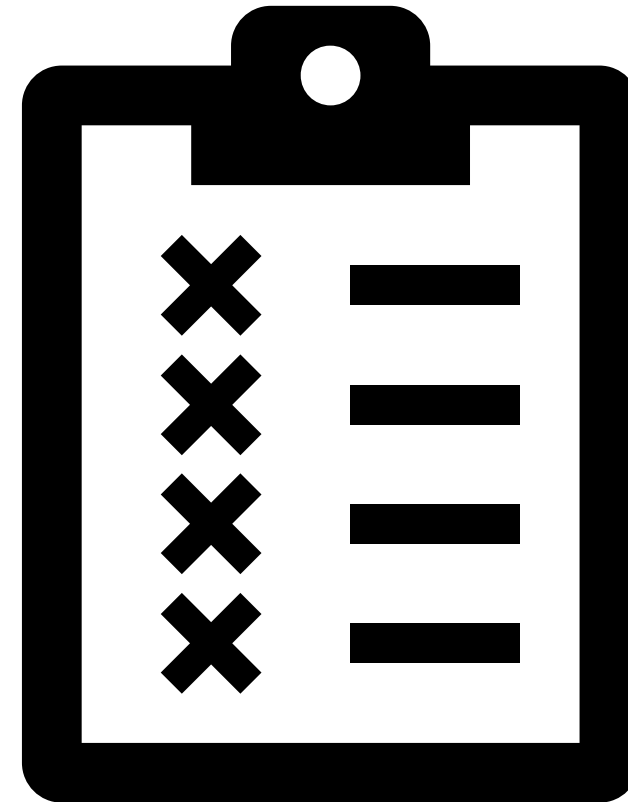
- Valvontaprojekti, jossa finanssilaitoksia on pyydetty selvittämään sellaiset asiakkaat, jotka ne ovat luokitelleet finanssilaitoksiksi
 - ts. pankki X:lla (raportoiva FI) on asiakkaana pankki Y (joka on myös raportoiva FI)
- Luokittelussa on esiintynyt virheitä
 - ts. raportoivan finanssilaitoksen asiakas ei ole finanssilaitos vaan todellisuudessa esimerkiksi passiivinen ei-finanssiyksikkö
 - tämän seurauksena asiakasta ei ole tunnistettu oikein eikä raportointi ole välttämättä toteutunut vaatimusten mukaisesti (esim. passiivisen ei-finanssiyksikön kontrolloivia henkilöitä ei ole tunnistettu eivätkä ne tulisi raportoitavaksi)
- Mikäli asiakas ilmoittaa itse annetulla todistuksella olevansa finanssilaitos, tulee saada GIIN-tunniste ja sen puuttuessa selvitys, miksi GIIN-tunniste puuttuu. Esimerkiksi finanssilaitokseksi itsensä luokitteleva asiakas selvittää, että se on EI-raportoiva finanssilaitos (esim. keskuspankki tai julkisen vallan yksikkö) ja tästä syystä GIIN-tunnistetta ei ole.
 - (viime kädessä kyse on itse annetun todistuksen luotettavuuden testauksesta)

Valvonnassa tehtyjä havaintoja

- uusi tili (CRS982) + ei itse annettua todistusta (CRS971)
- tuplaraportointi (pankki: tili + rahasto-osuudet; rahastoyhtiö: rahasto-osuudet)
- itse annettu todistus on saatu, mutta TIN puuttuu
- puuttuvat US TINit
- dokumentoimattomat tilit
- yksikkötilinhaltijoiden ja kontrolloivien henkilöiden tunnistaminen ja raportointi
- finanssilaitoksen nykyinen asiakas (aiempi tili, ei itse annettua todistusta) avaa itsellensä uusia palveluja verkon kautta. Täytyy pyytää itse annettu todistus.

Lisätietoa aiheesta

- Verohallinnon FATCA- ja CRS/DAC2 -sivusto
 - Ajankohtaista
 - Syventävät ohjeet
 - Usein kysyttyä
 - Täsmäntävä ohjeistus
 - Itse annettu todistus
 - Esimerkkejä itse annetun todistuksen luotettavuudesta
 - Uusien tilien huolellisuusmenettelyiden tarkistuslista
 - Asiakkaan olosuhteissa tapahtuvien muutosten huomioiminen raportoinnissa
 - Dokumentoimaton tili
- Otamme mielellämme palautetta vastaan sivuston ja ohjeistuksen kehittämiseksi!



Kiitos 

Dinis Kyllönen

Ylitarkastaja

Konserniverokeskus, Verohallinto

dinis.kyllonen@vero.fi

KONSERNIVEROKESKUS

ASIAKKAAMME TOIMIVAT OIKEIN JA KAIKKI VEROASIAT RATKAISTAAN ENNAKOLLISESTI, ASIAANTUNTEMUKSELLA